

Proč znovu uzavřou Pasteurovu ulici?

strana 3

Andromeda si v Praze vyzpívala absolutní prvenství

strana 3

Nový úřad práce vzniká na třídě Kosmonautů

Určitě vám neunikla rozsáhlá přestavba jedné z budov na třídě Kosmonautů v Olomouci přímo naproti BEA centra a Moravské vysoké školy. Koncem příštího roku by mělo být právě tady dokončeno nové sídlo úřadu práce, který klientům i zaměstnancům nabídne služby a zázemí odpovídající 21. století. V kontextu s dalšími stavebními aktivitami zapadá tato výstavba do postupné proměny třídy Kosmonautů v moderní městský bulvár.

Ve stávajících budovách na Vejvodského ulici není výtah, práci limitují úzké chodby a úřad práce sídlí na dvou adresách. Objekty jsou celkově zastaralé a nevyhovující. Důležitou nevýhodou, která také znemožňuje modernizaci nynějšího sídla úřadu práce, je fakt, že jsou zde úředníci v pronájmu.

Práce na revitalizaci bývalého objektu Sigmia začaly letos v kvě-

nu. Z opláštěné budovy zůstal pouze skelet. Nyní dělníci přestavují vnitřní část na moderní kanceláře a v sousedství objektu dostavují nový objekt přístavby. Práce za 213 milionů částečně zaplatí dotace z Národního plánu obnovy. U úřadu budou k dispozici také parkovací plochy.

Rekonstrukce přinese přívětivější prostředí jak pro klienty, tak i pro zaměstnance. Umožní vybudovat nové vzdělávací centrum a poskytovat všechny služby úřadu práce na jednom místě. Na nové adrese má úřad práce začít fungovat začátkem roku 2026.

Nový úřad práce staví společnost VW Wachal, která nedaleko od nynějšího staveniště už jednu viditelnou vize má; vybudovala totiž nedávno otevřenou budovu vědeckotechnického parku Univerzity Palackého na Envelopě. ■ mf, pv

Foto: archiv HV

Krása vánočního paláce a dárky pro děti z císařské rodiny

Foto: Arcibiskupský palác Olomouc

Až do posledního prosincového dne se mohou zájemci vydat za betlémskou hvězdou do Arcibiskupského paláce v Olomouci. Pro adventní čas nabídli průvodci komentované prohlídky slavnostně vyzdobených sálů s výstavou betlému. Sály paláce představují během prosince návštěvníkům mimořádné tematické expozice.

Dozvíte se třeba takové málo známé zajímavosti, jak slavila Vánoce císařovna Marie Terezie, co večerel na Štědrý den císař František Josef I., jaké dárky si přála jeho choť Sisi nebo co dostávaly pod stromeček děti císařského páru.

Prohlídky se konají o víkendech a na silvestra 2024. Začínají kaž-

dých 30 minut a trvají 45 minut. Otevřeno zde bude ještě v sobotu 14. 12. a 21. 12. a v neděli 15. 12. či 22. 12. v časech od 10 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin, poslední prohlídka je v 16 hod., a také v úterý 31. 12. od 10 do 15 hodin.

Na jedinečné výzdobě se podílely aranžérky Arcibiskupského

zámku a zahrad v Kroměříži. Vlastivědné muzeum v Olomouci, Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm a Arcibiskupské lesy a statky.

Pořadatelé doporučují rezervaci na tel. 587 405 421 a 737 148 078 nebo na arcibiskupskypalac@ado.cz. ■ red

Nejvíce klokanů rudých žije v Zoo Olomouc

strana 4

Interview s hudebníkem, spisovatelem a animátorem

strana 7

Sigma sahala se Slavii po výhře

strana 11

Lidé z Přerova mají zájem o hlásiče požáru

Ochránit seniory a zdravotně znevýhodněné osoby při úniku kouře, oxidu uhelnatého nebo zemního plynu – to je úkolem pilotního projektu města Přerova, který odstartoval letos v létě. Celkem se přihlásilo 127 žadatelů, kteří splnili podmínky pro získání těchto zařízení. Všichni chtějí hlásič požáru, o detektor CO projevil zájem 36 osob. ■

Děti si zahrály na policisty, kontrolovaly řidiče

S netradiční silniční kontrolou se mohli setkat řidiči v obci Zvole na Šumpersku. Na dodržování pravidel tam společně s policisty dohlížely děti z tamější základní školy. Policisté kontrolovali dodržování pravidel silničního provozu, technický stav vozidel a další předepsané náležitosti. Děti šoferům dávaly milé nebo škaredé odměny. ■

Vánoční strom nesvítí, lidé nadávali na sítěch

Tisíce návštěvníků dorazily o víkendu na vánoční trhy v Olomouci. S překvapením však sledovali, že strom na náměstí z půlky nesvítí. Pořadatelé uvedli, že při pátečním dešti zkratoval jeden elektrický okruh a nápravu mohou zjednat z bezpečnostních důvodů až v pondělí. Na sociálních sítích však dostali stovky hejtů. ■

Uzavírka v Pasteurově: radnice vysvětluje, proč se bude kopat ve stejné ulici

Foto: Google Maps

Pasteurovu ulici čekají náročné stavební práce, řidiče pak v návaznosti na to další dopravní omezení. Mezi Olomoučany zpráva o chystané rekonstrukci kanalizace vzbudila vlnu kritiky. V téže ulici se totiž vloni rekonstruoval parovod, a tak se logicky objevily otázky, zda nešlo udělat obě práce souběžně a zkrátit tak veřejnosti dobu dopravních omezení. Radnice na dotaz Hanáckého Večerníku odpovídá, že to možné nebylo.

„Kanalizace je tam opravdu ve špatném stavu. Opravu máme dlouhodobě plánovanou, protože město je povinno pravidelně investovat do oprav a obnovy vodovodů a kanalizací. Náklady činí zaokrouhleně jedenáct milionů korun,“ uvedl investiční

náměstek primátora Miloslav Tichý. Předmětem prací je rekonstrukce stoky, veřejné části přípojek, přeložka vodovodního řadu a přeložka veřejného osvětlení. Délka opravovaného úseku kanalizace je 209 metrů. Jedná se o úsek od křižovatky s Kaštanovou ulicí až po Jeremenkovu ulici a uzavřen tedy má být jízdní pruh, který směřuje z centra města do Chválkovic. Uzavírka se dotkne také přechodu před francouzskou sekci Slovanského gymnázia.

A jako důvody, proč nešlo provést loňskou opravu parovodu s nynější opravou kanalizace současně, radnice uvádí? V případě akce Veolie, která vloni rekonstruovala parovod, byl i při plné uzavírci umožněn prů-

jezd autobusům MHD směrem z centra na ulici Jeremenkova. To by při souběhu obou akcí nešlo. „Souběžný průběh stavby neumožňovala technická a technologická kolize obou akcí zejména v místě křižovatky Pasteurova-Jeremenkova,“ říká dále vedoucí tiskového oddělení olomoucké radnice Lenka Jedličková.

Problematický by byl i pohyb dvou stavebních firem a dvou investorů současně na jednom staveništi. Těžko by se zde pohybovala staveništní doprava a komplikovaná by byla manipulace s objemným materiálem. „Rozhodně není možné počítat s tím, že v době úplné dvouměsíční uzavírky by se zvládněly zrealizovat obě akce najednou. V té době byl důraz na realizaci rekonstrukce

a cyklostezky v ulici Jeremenkova, kterou bylo nutné časově koordinovat na akci Veolie,“ dodává Lenka Jedličková.

Posledním argumentem je, že rekonstrukce kanalizační stoky v Pasteurově ulici nebyla součástí schváleného rozpočtu města na minulý rok a původní projektová dokumentace z roku 2017 musela být aktualizována právě kvůli novým stavbám.

Podle posledních zpráv nakonec nezačne uzavírka v prosinci, ale až od 13. ledna. Během vánočního období se totiž s intenzivním průběhem stavebních prací nepočítá. Na rozdíl od prvotních zpráv není v tuto chvíli jisté ani to, zda skutečně bude znemožněno odbočení do Kaštanové ulice. ■ red

Dva podniky z Olomouce jsou v prestižním gastro průvodci

Stejně jako v loňském roce získal olomoucký podnik Lobster Family restaurant i letos prestižní ocenění od nakladatelství TopLife. Gastronomický průvodce, který každoročně vyhodnocuje špičkové podniky z celé České republiky, udělil Lobsteru dva Zlaté lvy ze tří možných. Do výběru se poprvé formou tipu na dobrý podnik dostalo i sesterské Bistro Paulus.

Publikace Nejlepší restaurace vychází každý rok. Nezávislí inspektoři anonymně navštěvují restaurace a bistra a hodnotí je podle řady kritérií, mezi jinými třeba nabídky jídla a pití, interiéru, prostředí či obsluhy.

„Toto ocenění vnímáme nejen jako uznání práce týmu obou restaurací i celé skupiny Lobster Group. Je to pro nás i velká motivace pro to, abychom neusnuli na vavřínech a pořád se zlepšovali v tom, co děláme,“ uvedl manažer restaurací Lukáš Vrba.

Knihy Nejlepší restaurace – Guide 2025 je k nahlédnutí i ke koupi v obou oceněných podnicích a rozhodně stojí za přečtení. Kromě olomouckých restaurací je tam stovka výborných podniků z celého Česka, které určitě ocení všichni gurmáni. ■ red

Foto: Viktorie Veselá

Grand Prix pro Andromedu! Olomoucký sbor absolutním vítězem festivalu

Obrovský úspěch slaví olomoucký dětský pěvecký sbor Andromeda. Z Mezinárodního festivalu adventní a vánoční hudby v Praze se totiž děti pod vedením sbormistryně Hany Vyroubalové vrátili jako absolutní vítězové!

Andromeda okouzila porotu a obstála v konkurenci další dvacítky sborů z celé Evropy. „Milí rodiče, je to neuvěřitelné, ale my právě soutěžíme o Grand Prix! Máme zlato, vítěze kategorie a jako jediní cenu poroty za provedení skladby,“ psala Hana Vyroubalová v průběhu slavnostního ceremoniálu rodičům dětí. S obrovskou radostí a adrenalinem ze získaných ocenění šly tedy děti znovu zpívat, tentokrát o cenu pro absolutního vítěze festivalu. A podařilo se!

„Absolutního vítěze jsme nečekali ani ve snu. Na festivalu soutěžily skvělé sbory z Norska, Polska, Bulharska, Rakouska, Německa, Dánska, Lotyšska, Nizozemska... a my, nejmladší sbor, jsme vyhráli. Je to obrovský úspěch. Program byl náročný, odpole dne jsme ještě zpívali na Staroměstském náměstí, děti byly celý den na nohou a unavené, a přesto dokázaly jít v deset večer zpívat a obhájit takové vítězství,“ neskřývala dojetí a překvapení z tak

fantastického výsledku sbormistryně. „A jakou měly děti radost! To jsou ty momenty, které stojí za všechnu námahu.“

Andromeda je hlavním dětským sborem BoDo centra v Olomouci a navštěvuje ji 30 dětí ve věku od 11 do 19 let. ■ red

Foto: Andromeda / BoDo Centrum

Rybí populace na Jesenicku přežily ničivé povodně

Jeseník – I přes zářijové ničivé povodně, které zasáhly Jesenícko, se ukázalo, že rybí populace v tamních řekách vykazují překvapivou odolnost. Podle výsledků ichtyologického průzkumu, provedeného Správou CHKO Jeseníky, žádný z druhů včetně chráněné vranky pruhoploutvé a mihule potoční z postižených toků nezmizel. Odborníci odebrali vzorky v řekách Bělá, Černá Opava, Branná a Staříč.

Průzkum také přinesl důležité poznatky o klíčovém druhu horských toků – pstruhu obecném, který byl zaznamenán ve všech sledovaných úsecích. Vedle toho se na vybraných místech

objevil i nepůvodní pstruh duhový. Výrazně vyšší počty vranky pruhoploutvé byly zjištěny v přírodních úsecích Černé Opavy, zatímco v regulované řece Bělá byla populace těchto ryb oslabená.

„Ryby se dokážou na povodně částečně adaptovat díky speciálním receptorům, které je varují před blížící se hrozbou. Během záplav se uchylují do proudných stínů za balvany, na soutoky řek nebo do zaplavených porostů. I přes tuto strategii se však při extrémních povodních, jako byly ty v Jeseníkách, mnoho ryb splavilo po proudu nebo zahynulo. Přesto se našli jedinci, kteří do-

kázali v náročných podmínkách přežít,“ uvedla Správa CHKO.

Zářijové povodně na Jesenicku byly jedny z nejničivějších za poslední roky. Velká voda zanechala výrazné škody na obydlích, infrastruktuře i přírodních ekosystémech a říčních korytech. Kvalita říčního dna, kde ryby nacházejí úkryt a potravu, je klíčová pro jejich přežití. Odborníci varují, že povodňové opravy spojené s těžkou technikou a přehrabováním říčního materiálu mohou šance přeživších ryb ještě více snížit. Z toho důvodu Správa CHKO Jeseníky apeluje na šetrné metody obnovy toků. ■ red

Foto: Správa CHKO

Michal Priesnitz vydává novou knihu veršů

Olomoucký autor Michal Priesnitz, kterého čtenáři znají díky knihám Ejl o tajemné dobrodružných prázdninách a Dům s chimérami, připravil k vydání další dílo. Jedná se o soubor veršů, který nese neobvykle znějící název Tvoje žena Vladimír. Křest publikace se odehraje už ve čtvrtek 12. prosince v hospodě Na Bystřičce v olomoucké Masarykově ulici. ■

Zoo Olomouc představila vánoční program

Už 14. prosince je připravena akce Vánoční strom pro zvířata. Místo baněk na něm budou jablka, lojové koule či šišky obalené v semínkách. Od téhož dne bude zoo mít sváteční vánoční výzdobu. Na Štědrý den je od 9 do 14 hodin připravena akce Vánoční dárek pro návštěvníky a v oba svátky vánoční budou v 16 a v 18 hodin Večerní a vánoční prohlídky. ■

Nezaměstnanost v kraji mírně vzrostla

K poslednímu listopadu evidovala Krajská pobočka Úřadu práce ČR celkem 17 386 uchazečů o zaměstnání. Jejich počet po říjnovém poklesu vzrostl o 210 osob. Meziměsíčně podíl stagnoval na hodnotě 4,1 %. V meziročním srovnání se podíl nezaměstnaných zvýšil o 0,7 p. b. Projevilo se ukončení některých sezonních pracovních příležitostí. ■

Adventní příměří, společný čas a vánoční pohoda

Martin Major,
poslanec

Mohl bych využít následující řádky k obraně politických kroků mých spolupracovníků, případně ke kritice či rovnou urážkám a zesměšňování, jak se to dnes s oblibou dělá, našich oponentů. Ale opravdu nechci jít touhle cestou. Cítím, že si tyto dny zaslouží úplně jiný pohled.

Chtěl bych vám místo toho popřát, aby zbývající letošní adventní čas a nadcházející Vánoce byly pro každého z nás především o tom, co je skutečně důležité. Abychom si všichni vážili toho, co máme - nejen věci, ale hlavně lidi kolem nás. Pravda je, že jen málokdo se dnes má citelně hůře než dříve, a i když se to nezdá, často zapomínáme, jaké štěstí máme v dnešní době.

Jsem přesvědčen, že nezáleží ani tak na tom, co najdeme pod stromečkem, ale na tom, s kým u toho stromečku budeme. Vánoce nejsou o dokonalých dárcích, a dokonce ani o perfektně nazdobených domovech, ale o chvílích, které trávíme spolu.

A hlavně, co přeji nám všem, nechme se během svátků otrávit těmi, kteří dělají politiku jen pro svá selfička a množství lajků za

každou cenu. Jako politik vám chci slíbit, že se na takovou cestu určitě nevydám. Nejde mi o pozlátka na sociálních sítích, ale o to, co si skutečně myslíte a jak se vám žije. Váš opravdový názor mě zajímá více než počet srdíček pod fotkou nebo nějakým rádobou vtipným videem. (Dovolte mi upřesnit, že takovým názorem, o který se zajímám, myslím skutečný názor, tedy něco, o čem lze kultivovaně diskutovat, ne prostoduché vulgární nadávky a urážky. Diskusi mám rád, urážky ne.)

Místo rozčilování se nad politickou pózou vyjděte raději ven - ať už bude sníh, nebo jen mrazivý vzduch, vezměte děti, partnera nebo klidně sami sebe, postavte sněhuláka, zkuste koulovačku nebo se jen tak projděte. Takové milé, klidné chvíle stojí za to.

Přeju vám všem spoustu radosti, smíchu a klidu. A když k tomu přidá příroda i sníh, tím lépe!

Šťastná a veselá! ■

Tradice vánoční dobročinnosti se zrodila ze smutného příběhu

Martin Kašpar,
genealog, kronikář obcí Těšetice a Ústín

Jméno Rudolfa Těsnohlídky nám všem nejspíš utkvělo ze školy v rámci literatury. Těsnohlídek však stojí i za tradicí vánočních stromů republiky, která se z Brna, kde vznikla, rozšířila po celém Československu. V pátek 13. prosince uplyne 100 let od zrodu této události.

Časlavský rodák Těsnohlídek se narodil v roce 1882, po studii na nižším gymnáziu v Hradce Králové a následně v roce 1901 do Prahy na studia na filozofické fakultě. Rudolfa ovlivnilo několik životních událostí, před jeho zraky se utopil kamarád Fila Weber, později se pak při svatební cestě stala nehoda, kdy se jeho první manželka zastřelila zbraní, kterou u sebe nosila. Zda to byla sebevražda nebo nešťastná náhoda, není dodnes jasno.

V roce 1906 se odstěhoval do Brna, kde pracoval v časopise Moravský kraj, od roku 1908 psal soudnický pro Lidové noviny, po epizodách válečného dopisovatele v Srbsku a Albánii a rozvodu s druhou ženou se v roce 1914 odstěhoval do Bílovic nad Svitavou a tady už se blížíme k tomu vánočnímu stromu.

Při procházce v Bílovickém lese 22. prosince 1919 s malířem Františkem Koudelkou a Josefem Tesařem totiž našli prochlazené sedmiměsíční děvčátko Lidušku. Tato událost se stala inspirací pro založení tradice vánočních stromů republiky se sbírkou na pomoc dětem bez domova. 13. prosince 1924 se první takový strom rozsvítil na brněnském náměstí Svobody a tradice se rozšířila do ostatních měst. Díky této sbírkám byl 8. prosince 1929 v brněnských Žabovřeskách otevřen dětský domov Dagmar pro opuštěné děti.

Těto události už se však Rudolf Těsnohlídek nedožil. Jako by tragédií v jeho životě bylo málo, začal mít deprese a pocitu, že má vidiny. V redakci Lidových novin proto 12. ledna 1928 spáchal sebevraždu. Jelikož nemřel dobře, nebyl na místě mrtvý, odvezli jej do nemocnice na Žlutém kopci, kde zemřel. Když se to dozvěděla jeho žena, otrávil se svitplynem. Obřad uložení uren obou manželů se pak konal 11. února 1928.

Těsnohlídkův životní příběh je plný smutku a různých tragédií; můžeme však vzpomenout na jeho bohužel aktivitu. Možná se právě i v předvánočním čase můžeme zamyslet nad tím, zda je třeba hromady různých, ně-

kdy naprosto zbytečných dáreků. Samozřejmě je mezi námi spousta lidí, kteří se snaží i třeba maličkostmi potěšit ostatní a nenakupují dárky jen proto, aby z nějaké tradice někomu něco dali. Mohli bychom se i zamyslet, zda si nenajít nějakou sbírku nebo třeba pravidelně přispívat někomu, kdo prostě v životě neměl štěstí a svůj život nemohl ovlivnit. Pro nás to mohou být drobné částky, pro ty obdarované třeba i naděje na jiný a lepší život. ■

INZERCE

ZOOLOMOUC

OTEVŘENO DENNĚ PO CELÝ ROK

OTEVÍRACÍ DOBA POKLADEN	
LEDEN - ÚNOR	9.00 - 16.00
BŘEZEN	9.00 - 17.00
DUBEN - SRPEN	9.00 - 18.00
ZÁŘÍ	9.00 - 17.00
ŘÍJEN - PROSINEC	9.00 - 16.00

ZOO JE NUTNĚ OPUSTIT DO 2 HODIN PO UZAVŘENÍ POKLADEN.

WWW.ZOO-OLOMOUC.CZ

Uničovská radnice se opět pyšní cyklistickým prvenstvím

Uničov - Prvenstvím na poli bezpečné cyklistiky se může opět pyšnit Uničov na Olomoucku. Město s 11 tisíci obyvateli bere stejně jako loni pomyslnou zlatou medaili v žebříčku zvaném Cyklorank zveřejněném magazínem Městem na kole. Na stupních vítězů skončily také Karvina a Břeclav.

Všech 127 českých měst s více než 10 tisíci obyvateli je seřazeno podle množství cyklostezek, cyklopruhů a cykloobousmě-

rek. „Speciální algoritmus dává nejvíc bodů za nejbezpečnější infrastrukturu, tedy oddělené cyklostezky. Města mohla bodovat také v oblasti cyklopruhů, stojanů na kola, takzvaných cykloobousměrek nebo pěší zóny s povolenou jízdou kol,“ napsali tvůrci žebříčku. Jeho cílem je poskytnout další nový pohled na stav cyklistické infrastruktury v jednotlivých českých městech.

V Uničově se do budování bezpečných tras pro cyklisty pustí

li už před dvěma desítkami let a stále připravují nové projekty. První plnohodnotnou cyklostezkou byla komunikace mezi Uničovem a Střelicemi. Dnes je možné na kole bezpečně dojet do Litovle, Šumvaldu, Medlova, Šternberka či Želechovic. Loni dokončený úsek přispěl ke spojení s Troubelicemi. Cyklistům také slouží dva takzvané CykloHuby, stojany s potřebným nářadím a hustilkou s manometrem. V první třicítce žebříčku se umístila také další

města z Olomouckého kraje. Na 11. místě skončil Prostějov, na 13. pozici je Olomouc a na 22. Přerov. Hůře dopadla města na severu - Šumperk obsadil 64. příčku, Jeseník skončil 105. Na 112. místě najdete Šternberk, který leží jen pár kilometrů od vítězného Uničova. Co se moravských krajských metropolí týče, Jihlava drží 26. pozici, Ostrava se dostala na 38. místo, Zlín bral 77. příčku a Brno skončilo ještě o čtyři pozice hůře. ■ pv

Foto: Pixabay

Ve velkobystřickém parku vás čeká nevšední výstava ptáků

Velká Bystřice - Nevšední výstavu fotografií ptáků, kteří obývají parky, zahrady či lesy Česka, můžete až do konce roku navštívit v Kapitulním parku ve Velké Bystřici nedaleko Olomouce. Ptáky, které zachytil objektiv profesionálního fotografa, uvidíte při troše štěstí naživo v místě výstavy.

Na dvanácti fotografiích rozpoznáte stehlíka, kosa, vrabce,

zvonka a další opeřence, kteří jsou po stovky let součástí tuzemské přírody. Zvětšené fotoobrazy jsou rozestý po celém prostoru parku a na masivních dřevěných nohách a v rámech ze stejného materiálu nenásilně zapadají do parkové zeleně. Tato zeleň dodává expozici přirozený ráz, který ještě více zdůrazňuje krásu a přirozenost zobrazených ptáků. Pořadatelem výstavy je Česká

ornitologická společnost, jedna z našich největších nevládních ochranných organizací. Byla založena již v roce 1926 jako vědecká společnost, v současné době sdružuje jak profesionály, tak i amatérské zájemce o přírodu a ptactvo. Kompletní informace o tom, co všechno společnost dělá, jak se zapojit do její činnosti nebo ji podpořit, najdete na www.birdlife.cz. ■ pv

Foto: archiv HV

Neuvěřitelné! Lidské hyeny ukradly v Mladči betlém i s Ježíškem

Mladeč - Člověk by nevěřil, co vše dnes zloději mohou ukrást. Občany Mladče na Olomoucku zcela jistě před pár dny nenařadilo, že jim pobertové mohou vybilít betlém, který každoročně staví uprostřed vesnice. Krádež vyvolala vlnu solidarity lidí zblízka i zdaleka, řada z nich nabízí materiál, ze kterého by se dal oblíbený symbol Vánoc vybudovat znovu.

„Je smutné, kam až může lidský hyenismus zajít. Někdo nám vykradl čerstvě nazdobený betlém - včera odpoledne s láskou zdobený, do rána vykradený. Symbol Vánoc a lidské pospolitosti zmizel. Pokud máte jakékoli informace, ozvěte se prosím!“, napsal na profilu obce na síti Meta starosta Tomáš Zapletal.

Lidé odsoudili podlý čin zlodějí a řada z nich podala pomocnou ruku. „Pokud byste měli zájem, mám na zapůjčení pánskou figurínu,“ nabídl občanům Mladče například Vít Hartel. Jiní zase doporučili řemeslníci, která vyrábí postavy ze slámy v nedaleké obci. Starosta nakonec uvedl, že do akce se zapojili místní dobrovolní hasiči, kteří vybavili vyloupený betlém novými postavami i výzdobou. Tato událost ukazuje, jak velkou sílu má komunitní soudržnost a ochota lidí vzájemně si pomáhat v těžkých chvílích. ■ pv

Foto: obec Mladeč

INZERCE

PŘIPRAVÍME VÁM DÁRKOVÝ KOŠ NA MÍRU

Objednáte jej v informačním centru hypermarketu.

NEBO POŘÍDTE NAŠI DÁRKOVOU KARTU

Zakoupíte ji u pokladen nebo v informačním centru hypermarketu.

GLOBUS OLMOUC
Pražská ul. 39, 779 00 Olomouc

Moravské divadlo a velké hvězdy filmového plátna VI

Martin Chytrý

V našem seriálu o významných hercích olomouckého divadla, kteří v průběhu života získali také slávu na filmovém plátně, jsme se dostali do období padesátých let. Tato neradostná část dějin české kultury bylo z hlediska předmětu našeho zájmu dobou velmi plodnou, právě v padesátých a šedesátých letech totiž působilo na olomouckých prknech nejvíce herců, kteří prorazili i na celostátní úrovni a pronikli do filmového světa. Dnes si připomeneme dva z nich, ženu a muže, kteří již nejsou mezi námi, ale vzpomínka na ně je z filmů z druhé poloviny dvacátého století stále ještě natolik živá, jako by ani neodešli a byli dosud našimi současníky.

Začneme tentokrát proti pravidlům Gutha Jarkovského muzeum: charismatický herec démonického zevnějšku Ilja Racek se narodil v roce 1930 v Praze. Již v mládí ho okouzila divadelní múza, ovšem nejprve v podobě loutkového divadla. Za války (ještě jako nepnoletý mladík) pracoval jako technik v pražském divadle Říše loutek. Logickým vyústěním Rackova tchnutí k divadlu se po skončení války stala přihláška ke studiu herectví na Pražské konzervatoři. Škola ve stejném období formálně povýšila a proměnila se na Divadelní akademii múzických umění.

První angažmá získal akademicky vzdělaný herec Ilja Racek v roce 1950 právě v olomouckém divadle. V padesátých letech ovšem musel hranič přerušit a nastoupit vojenskou službu. Při této příležitosti se poprvé projevil Rackův negativní „kádrový profil“ u nových komunistických mocipánů. Místo původně plánovaného Armádního uměleckého divadla E. F. Buriana skončil Racek na vojně u nechvalně proslulých černých baronů. V roce 1956 se po vojně do Olomouce opět vrátil a šel z role do role, hrál Romea, nejvýznamnější úlohou byl Hamlet ve stejnojmenné hře Williama Shakespeara. Racek byl nejen hvězdou souboru, pro svůj démonický, uhrančivý zevnějšek byl i idolem olomouckých žen a dívek. Na prknech místního divadla ukončil působení v roce 1960, kdy přešel do Prahy, nejprve do Divadla E. F. Buriana. V roce 1966 jej angažoval slavný divadelní režisér František Pavlíček v divadelním souboru, který byl již tehdy jednou z vlajkových lodí kulturní scény hlavního města - Divadla na Vinohradech. Na jeho prknech Ilja Racek jako přední člen souboru a nakonec herecká legenda exceloval do roku 1990, v pozdějších letech tu ještě vystupoval jako stálý host. Soupis Rackových rolí za čtyři desetiletí na těchto slavných prknech by byl dlouhý, významné role vytvořil mimo jiné v inscenacích Noc s leguánem,

Královna Kristina, Grandlehárna, Život a dílo skladatele Foltýna, Měsíc pro smolaře, Legenda o lásce, Král Krysa či znovu v Hamletovi.

Jako výrazný herecký typ s charakteristickým projevem se Racek samozřejmě uplatnil i ve filmu a televizi. První příležitost na stříbrném plátně získal už jako konzervatorista ve filmu Návrat domů v roce 1948, větší pozornost diváků mu přinesla role v Krškové adaptaci Šrámkova Stříbrného větru, kde hrál spolužáka, který vyzval na soubor hlavního hrdinu, studenta Ratkina. Paradoxně největší filmovou rolí mladého Racka, který neměl komunistický režim nikdy v oblibě, se stal vzhledem k fyzické podobnosti komunistický idol Julius Fučík ve filmovém zpracování Reportáže psané na oprátce (1961). Další role ztvárnil ve filmech Marie (1964), Vražedné pochybnosti (1978), Vrchní, prchní (1980), Upír z Feratu (1981), Schůzka se stíny (1982), Vrak (1983), Radikální řez (1983), Láska s vůní pryskyřice (1984) a V bludisku paměti (1984). V roce 1977 patřil k nemnoha pevným, kteří odmítli podepsat Antichartu, více příležitostí získával v televizi, kde byl často obsazován v seriálech. Připomeneme alespoň oblíbené tituly, jako byli Hříšní lidé města pražského (1969), Ve znamení Merkura (1978), Lékár umierajúceho času (1983), Roz-

Ilja Racek v jedné z raných rolí ve filmu Stříbrný vítr (1954) foto: archiv HV

paky kuchaře Svatopluka (1984), Panoptikum Města pražského (1987), Případ pro zvláštní skupinu (1989), Náhrdelník (1992), Arabela se vrací aneb Rumburak králem Říše pohádek (1993), Laskavý divák promine (1994), Konec velkých prázdnin (1996), Na lavici obžalovaných justice (1998), Četnické humoresky (2000), Strážce duší (2005), Návés (2006) a Sanitka 2 (2013).

Hlas Ilji Racka si přímo říkal o příležitosti v dabingu a rozhlase, stal se proto také významným rozhlasovým a dabingovým hercem, který propůjčil hlas takovým veličinám, jako byli např. Marlon Brando nebo Gene Hackman. Za celoživotní mistrovství v činohře obdržel Cenu Thálie (2008). Ilja Racek zemřel na počátku srpna roku 2018 v Praze.

Častou partnerkou na prknech olomoucké scény byla Iljovi Rackovi vynikající herečka Slávka Budínová. O šest let starší ostravská rodačka nejprve studovala obchodní akademii, v roce 1942 však její studium přerušily válečné události. Hrozily jí (jako mnoha jiným mladým lidem) nucené

práce v Říši, před nimi ji však zachránila ostravská herečka Marie Rýdlová. Svůj divadelní talent si tak mohla jako kandrdas vyzkoušet ve všech divadelních formách, v činohře, opeře, operetě i baletu. Divadelní začátky Budínové byly rozpačité, vzhledem k věku získávala role naivky, které neseděly jejímu temperamentu. Ostravské a později i pardubické angažmá ukončila ze stejných důvodů, pro nedostatek talentu. Toto hodnocení však v poválečném období mohlo znamenat také to, že temperament Budínové neladil s požadavky doby. Jako herečka se tak prosadila až v olomouckém divadle, kde začala hrát v roce 1950. Teprve zde našla Budínová herecky svůj správný výraz, začala si postupně získávat publikum, až excelovala ve větších rolích. Ztvárnila Marnefovou v Sestřenicích Bětě, Emilii v Othelovi či komisařku v Optimistické tragédii. Na olomouckých prknech hrála celou jednu dekádu a rozloučila se v roce 1960, kdy přešla do pražského Divadla E. F. Buriana. V té době také dozrává její herecký typ různých, expresivních žen, díky kterému začíná získávat i příležitosti ve filmu. Tak si Budi-

novou pamatujeme např. z filmů ...a pátý jezdec je Strach“ (1964), Zlatá reneta (1965) či Lidé z maringotek“ (1966). I dnešní mladi diváci, milovníci filmových pohádek, si vybaví Budínovou v oblíbeném pohádkovém muzikálu Noc na Karlštejně, kde excelovala vedle Jany Břechové, Vlastimíla Brodského, Dany Kolářové či Jaromíra Hanzlíka. Díky výraznému hereckému typu se hodila i do komedií (např. Bouřlivé víno či Zítřka vstanu a opařím se čajem. Stárnoucí Budínová získala filmové příležitosti i po revoluci, třeba v oskarovém Koljovi otce a syna Svěrákových. Se světem filmu se rozloučila roli v psychologické detektivce Dvojrole v roce 1999. Poslední léta Slávky Budínové na tomto světě nebyla šťastná a bez problémů. Po smrti manžela, režiséra a scenáristy Ivo Tomana, žila v podivínské izolaci a propadla alkoholu.

Slávka Budínová byla významnou českou herečkou, která se proslavila svými temperamentními a silnými rolemi v divadle i ve filmu. Slávka Budínová zemřela ve věku 78 let v pražské Nemocnici pod Petřínem v roce 2002. ■

Slávka Budínová v komické roli paní Ofky v Noci na Karlštejně (s Janou Břechovou) foto: archiv HV

**DARUJTE
RELAX A POHYB**

**DARUJTE ČLENSTVÍ
V OMEGAKLUBU**

Sigma sahala se Slavií po výhře

V posledním letošním domácím mistrovském utkání prohráli fotbalisté SK Sigma Olomouc se Slavií Praha. Foto: Petr Pelíšek

Petr Pelíšek

V improvizované sestavě a hned bez několika hráčů základní sestavy bojovali fotbalisté SK Sigma Olomouc v 18. kole Chance ligy proti Slavií Praha. Hanáci po prvním poločase a brance Jakuba Elbla vedli, hostům se ale nakonec povedlo dát dvě branky a prodloužit ligovou neporazitelnost, kterou drží od dubna.

Hanáci přitom nebyli ani zdaleka kompletní. Na marodce jsou Jan Kliment, Lukáš Juliš, Antonín Růsek, Štěpán Langer a Jiří Sláma. A po poločase musel odstoupit Jan Král. I přesto byla družina trenéra Tomáše Janotky blízko k maximálnímu bodovému zisku. „Zápas se mi hodnotí s těžkým srdcem. Byli jsme hodně blízko senzaci a prvního skalpu Slavie v této sezoně. Klukům jsem za výkon po utkání poděkoval, protože tam nechali úplně všechno a obětovali se, abychom byli úspěšní a zkusili udělat malý zázrak. Bohužel se to nepodařilo,“ řekl Tomáš Janotka, trenér Sigmy.

Hosté mohli jít do vedení, ale nakonec Sigma vše zlé přechýkala a připravila Pražanům poprvé v sezoně situaci, kterou neznají, tedy že v ligovém utkání prohrávají a musejí dohánět. „První šanci měla Slavia, když během pár vteřin

trefovala tyčku a břevno. Tam při nás stálo štěstí. Ale myslím si, že jinak jsme v průběhu celého utkání pečlivě a důsledně bránili. I když Slavia byla na míči, tak si nevytvářela další pořádnou brankovou příležitost. Postupně jsme se osmělovali, využili jsme přímý kop a šli jsme do vedení. Kluky to povzbudilo a do druhého poločasu jsme šli odhodlaní s tím, že to dohrajeme do vítězného konce. Věřili jsme si na to, že když budeme makat a předvedeme heroický výkon, tak se může podařit úspěch, jako to bylo na Spartě,“ uvedl Janotka.

Zhruba po hodině hry mohla Sigma náskok zvýšit, ale Muritala v tutovce totálně minul bránu. „Kličovým momentem bylo, že jsme nedali gól na dva nula. Měli jsme jim zasadit k. o., a věřím, že už by se z toho nevyhrabali. Slavia pak ukázala obrovskou individuální kvalitu, kterou má, a zvrátila zápas ve svůj prospěch. Z propadeného míče, kde jsme měli být důraznější, kopl Choras na dlouhou nohu do balonu a bylo z toho vyrovnání. A pak perfektně dohráli brejkovou situaci, kdy tam vletěli do vápna jako tryskáči a byla to pro nás strašná rána. Snažili jsme se ještě něco s tím udělat, ale Slavia je tak zkušená, že už si to pohlíkala,“ podotkl Janotka. ■

SK Sigma Olomouc - SK Slavia Praha 1:2 (1:0)

Branky: 32. Elbel - 79. Chorý, 81. Provod.
Rozhodčí: Nehasil - Hájek, Slavíček. ŽK: Zorvan - Ogbu, Provod. Diváci: 11 364.

SK Sigma: Koutný - Hadaš, Dohnálek, Král (46. Slavíček), Elbel - Navrátil (71. Chvátal), Breite, Zorvan, Mikulenka, Šíp (84. Vodháněl) - Fiala (46. Muritala).
Trenér: Tomáš Janotka.

Slavia: Kinský - Holeš, Ogbu (61. Jurásek), Bořil - Douděra (78. Schranz), Zafeiris, Oscar, Diouf - Lingr (46. Provod), Chytil (85. Chaloupek), Pech (46. Chorý).
Trenér: Jindřich Trpišovský.

LFA schválila termíny i rozdělení peněz

Ligové grémium Ligové fotbalové asociace (LFA) na svém zasedání, které proběhlo v Praze, schválilo termínovou listinu pro sezonu 2025/26. Příští ročník tak začne v sobotu 19. července. Přijata byla rovněž nabídka bezúročných půjček pro klub z Opavy, který nadále bojuje s následky povodní, či došlo k představení nového systému plateb solidarity UEFA. Uvedl to web LFA.

„Schválená termínová listina pro sezonu 2025/26 je velice podobná právě probíhajícímu ročníku Chance Ligy i Chance Národní Ligy. K nejvýraznější úpravě došlo u termínu 4. kola MOL Cupu, které se uskuteční již během pod-

zimní části,“ řekl Tomáš Bárta, výkonný ředitel LFA.

Ročník 2025/26 začne pro Chance Ligu i Chance Národní Ligu o víkend 19.-20. července. Nejvyšší soutěž na podzim bude mít na programu opět 19 kol, zatímco druhá liga 16 kol.

Jarní část Chance Ligy odstartuje 31. ledna 2026 a závěrečné kolo nadstavby je na programu o víkend 23. května 2026. Chance Národní Liga jaro začne o víkend 28. února 2026 a vyvrcholí rovněž 23. května 2026. Následovat pak bude ještě barážové dvojutkáni, jehož závěrečný duel je na programu 31. května. Mistrovství světa ve fotbale pak startuje 11. června. ■pel

Důležitá data termínové listiny 2025/26

- 19.-20. 7. 2025 - Start sezony (1. kolo Chance Ligy i Chance Národní Ligy)
- 30. 7. 2025 - Vložené 3. kolo Chance Národní Ligy
- 8.-9. 11. 2025 - Poslední podzimní 16. kolo Chance Národní Ligy
- 13.-14. 12. 2025 - Poslední podzimní 19. kolo Chance Ligy
- 31.1. - 1. 2. 2026 - První jarní 20. kolo Chance Ligy
- 28. 2. - 1. 3. 2026 - První jarní 17. kolo Chance Národní Ligy
- 15. 4. a 6. 5. 2026 - Dvě vložená kola Chance Národní Ligy
- 25.-26. 4. 2026 - Start nadstavbové části Chance Ligy
- 28.-31. 5. 2026 - Barážová dvojutkáni o postup do Chance Ligy

Kliment bude chybět do konce sezony

Petr Pelíšek

Fotbalisté SK Sigma Olomouc se pravděpodobně budou muset ve zbytku sezony obejít bez nejlepšího střelce Jana Klimenta. Zranění v oblasti kotníku, které ho nepustilo do posledního ligového zápasu v Teplicích, se po dodatečných vyšetřeních ukázalo být vážnějšího charakteru a vyžádá si několika-měsíční léčbu.

„Honzovo zranění nás všechny zasáhlo a moc mrzí. Přejeme mu co nejrychlejší návrat zpátky na hřiště a ve stejné formě, jakou předváděl celý podzim,“ řekl trenér Janotka.

Kliment od letního příchodu do Sigmy nastřílel ve 12 ligových zápasech 11 branek a aktuálně vévodí tabulce ligových kanonýrů. Další dva zásahy přidal v MOL Cupu. Výborná forma ho vynesla až do reprezentace. „Pro tým je to samozřejmě obrovská ztráta, ještě v situaci, kdy máme dlouhodobě mimo hru Lukáše Juliše, je to veliký zásah. Budeme si muset poradit bez něj, i když to bude hodně složité. Honzovi všichni přejeme úspěšnou rekonvalescenci a co nejrychlejší návrat na trávníky,“ řekl sportovní manažer Ladislav Minář. ■

Útočník Jan Kliment bude v sestavě SK Sigma scházet několik měsíců. Foto: Petr Pelíšek

INZERCE

EAST PARK OLOMOUC

PRONÁJEM PRŮMYSLOVÝCH A OBCHODNÍCH PROSTOR

jednotky k pronájmu
800 – 10 000 m²

světlá výška hal
10 m

přímé napojení
na dálnici

WWW.EASTPARKOLOMOUC.CZ

INZERCE

Nová Velkomoravská

Připravujeme novou čtvrť města Olomouce

Developed by

www.novavelkomoravska.cz